

## სენაკის მუნიციპალიტეტი, ნოქალაქევის სამეფო აბანოს საკონსერვაციო სამუშაოების ტექნიკური დავალება

### ❖ პრეამბულა

საქართველოში, სენაკის რაიონში, სოფ. ნოქალაქევი მდებარე ნაქალაქარი – არქეოპოლისი – თავისი მასშტაბიდან და საქალაქო ინფრასტრუქტურიდან გამომდინარე, კავკასიაში უანალოგოა. ნოქალაქევის ნაქალაქარი, რომელიც 20 ჰა. რთულ რელიეფზეა გაშენებული, IV-VIII სს. ეგრისის (დასავლეთ საქართველო) სამეფოს დედაქალაქი იყო.

ქალაქი მრალგზისაა გადამწვარი და დანგრეული, შესაბამისად, მოღწეულია ნაგებობათა მხოლოდ ნაწილი. მიუხედავად ამისა, ნაქალაქარის სტრუქტურა დღესაც მკაფიოდ იკითხება და ამჟამად წარმოადგენს ნოქალაქევის არქიტექტურულ-არქეოლოგიური კომპლექსს.

ნაქალაქარის ტერიტორიაზე შემორჩენილ ნანგრევთა შორის გამოირჩევა დიდი მასშტაბისა და რთული კომპოზიციის 5-6-ე სს. ე.წ. სამეფო აბანოს ნაშთები, საქართველოში გათხრილ ამ პერიოდის აბანოთა მსგავსად, იგი ცენტრალური გათბობის სისტემაზეა აგებული, რაც, კომუნალური მეურნეობის მაღალ დონეზე მიუთითებს.

აღნიშნული აბანოს ნანგრევებზე, ისევე, როგორც მთლიანად კომპლექსზე საკონსერვაციო სამუშაოები განხორციელდა XX საუკუნის 70-80-იან წლებში, როდესაც სარესტავრაციო მასალად უმთავრესად ცემენტს (კირთან ერთად) იყენებდნენ. დრომ დაადასტურა, რომ ცემენტი, რომელიც თავისი ფიზიკური და თვისობრივი მახასიათებლებით, მეტად განსხვავებულია ტრადიციულ სამშენებლო მასალებთან შედარებით, საბოლოოდ კიდევ უფრო მეტად აზიანებს ძეგლს. სწორედ ამიტომ, აღნიშნული აბანოს უმეტესი მონაკვეთები ცემენტის ზემოქმედებისაგან დაზარალებულია, ავთენტური ქვები იფშვნება, ჩადის წყალი და საბოლოოდ ქვები ძირს იყრება. ნაღეჟის პირდაპირი ზემოქმედების გამო, სიტუაცია განსაკუთრებით მძიმეა კედლების ზედა ფენებში, სადაც წყალი თავისუფლად აღწევს.

2009-2012 წლებში საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსა და ნორვეგიის რიკსანტეკვარენს შორის, 2009 წლის ივლისში გაფორმებული ურთერთთანამშრომლობის ხელშეკრულების საფუძველზე ქართველი და ნორვეგიელი ექსპერტების ერთობლივი მუშაობის შედეგად მომზადდა ნოქალაქევის არქიტექტურულ-არქეოლოგიური კომპლექსის მენეჯმენტ გეგმის დოკუმენტი, რომელმაც კომპლექსურად მოიცვა საიტის როგორც დაცვა-კონსერვაციის, ასევე მისი ინტერპრეტაციისა და განვითარების საკითხები.

აღნიშნული გეგმის ფარგლებში, 2011 წლის შემოდგომაზე დაიგეგმა და განხორციელდა ქართულ-ნორვეგიული ნანგრევების კონსერვაციის ვორქშოფი - V-VI სს. სამეფო აბანოს მაგალითზე. ვორქშოფის მიზანი იყო მშენებლობის ტრადიციული მეთოდების გამოყენების გამოცდილების გაზიარება, ასევე, საიტის ადგილობრივი მომსახურე პერსონალის უნარების ამაღლება კომპლექსის ყოველდღიური მოვლა-პატრონობისათვის.

აბანოს გეგმარება და სტრუქტურა დიდწილად ავთენტური სახით არის შემორჩენილი, შემორჩენილი კედლები დაბალია, აქვს ცხელი, და ცივი კამერები, შემორჩენილია იატაკის ორიგინალური წყობა. რამოდენიმე ქვის ბლოკი მორღვეულა და ჩამოვარდნილა; პირველადი სამშენებლო მასალა არის კირქვა და კრამიტი.

აღნიშნული გეგმის ფარგლებში, 2013 წელს მომზადდა სამეფო აბანოს საკონსერვაციო პროექტი, რომლის ფარგლებში უნდა განხორციელდეს საკონსერვაციო სამუშაოები.

### ❖ ძირითადი პირობები

მიმწოდებელი შემსყიდველთან შეთანხმებული სამუშაოების გრაფიკის შესაბამისად, ეტაპობრივად წარუდგენს მას ინფორმაციას წერილობითი ანგარიშის სახით,

გათვალისწინებული სამუშაოების მიმდინარეობის შესახებ. იგი ვალდებულია გაითვალისწინოს შემსყიდველის შენიშვნები და წინადადებები, რაც შემდგომში საფუძვლად დაედება შესრულებული სამუშაოების ეტაპობრივ ანაზღაურებას.

სამუშაოების შესრულების გეგმა განსაზღვრავს სამუშაოთა მიმდინარეობას და შემსყიდველისათვის ეტაპობრივად წარდგენის გრაფიკს.

მიმწოდებლის მიერ სამუშაოთა მიმდინარეობის პროცესში აუცილებელია გათვალისწინებულ იქნეს პროექტზე საავტორო ზედამხედველობა.

შესრულებული სამუშაოების ანგარიში შემსყიდველს წარედგინება ოთხ ეგზემპლარად: ელექტრონული ვერსია – კომპაქტური დისკების (CD) სახით (4 ეგზემპლარი), მყარი ასლების სახით (4 ეგზემპლარი), ტექსტური და გრაფიკული მასალის დოკუმენტირებით.

მიმწოდებელი ვალდებულია რეაბილიტაციის დაწყებამდე ძეგლზე დაამონტაჟოს ჩასატარებელი სამუშაოების ამსახველი საინფორმაციო ბანერი, რომელიც უნდა შეიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

- მესაკუთრე;
- შემსყიდველი;
- მიმწოდებელი;
- ჩასატარებელი სამუშაოს სახეობა;

#### ❖ ჩასატარებელი სამუშაოების აღწერილობა:

საკონსერვაციო სამუშაოების ჩამონათვალი და მოცულობები მოიცემულია შესასრულებელი სამუშაოების სახარჯთაღრიცხვო ფორმაში (ტენდერში მონაწილე ორგანიზაცია ვალდებულია ხარჯთაღრიცხვა წარმოადგინოს აღნიშნული ფორმის მიხედვით)

იხ. დანართი:

- ნოქალაქევის აბანოს კონსერვაციის პროექტი;
- სახარჯთაღრიცხვო ფორმა.

სამუშაოების ჩატარებისას ყურადღება უნდა მიექცეს სამუშაოთა შესრულების ხარისხობრივ მაჩვენებელს, რომელთა დაცვა სავალდებულოა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის ფასეული ელემენტების შესანარჩუნებლად.

სარეაბილიტაციო სამუშაოების მიმდინარეობისას ახლადგამოვლენილი გარემოებ(ებ)ის გამოვლენისა და მისი დასაბუთების შემთხვევაში, საპროექტო დოკუმენტაციიდან რაიმე გადახვევა (ან მასში ცვლილება), შეთანხმებულ იქნეს შემსყიდველთან.

#### ❖ შემსყიდველისთვის გადასაცემი საბოლოო პროდუქცია

წარმოდგენილი პირობებისა და ვადების ფარგლებში მიმწოდებელმა საბოლოო პროდუქციის სახით შემსყიდველს უნდა გადასცეს შესრულებული სამუშაოები, შესრულებული

სამუშაოების ანგარიში (საქართველოს კანონის „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ მოთხოვნათა შესაბამისად), შესრულებული სამუშაოების აქტები (ფორმა 2) და ფარული სამუშაოების აქტები (საჭიროების შემთხვევაში).

#### ❖ ნორმატიული დოკუმენტები

მუშაობის პროცესში მიმწოდებელი ვალდებულია სამუშაოები შეასრულოს მოქმედი სამშენებლო ნორმებისა და წესების მიხედვით.

#### ❖ სამუშაოთა საბოლოო მიღება

მიმწოდებელი ატყობინებს შემსყიდველს სამუშაოთა დასრულების შესახებ ეტაპობრივად, თანახმად გეგმა-გრაფიკისა.

შემსყიდველი ამოწმებს შესრულებულ სამუშაოებს. თუ შემსყიდველმა სამუშაოები შეაფასა წუნით, დასრულებულად ჩაითვლება სამუშაოები, დეფექტების აღმოფხვრის შემდეგ.

#### ❖ სამუშაოთა შესრულების ვადები

შესრულებულ სამუშაოთა ანგარიშის ჩაბარების საბოლოო ვადაა 2014 წლის 28 ნოემბერი. შესრულებულ სამუშაოთა ეტაპობრივი ჩაბარების ვადები და გრაფიკი დაზუსტებული იქნება პრეტენდენტის მიერ შემოთავაზებული გეგმა-გრაფიკის მიხედვით.

**ნოქალაქევის (სენაკის მუნიციპალიტეტი) არქეოლოგიურ-არქიტექტურულ  
კომპლექსში შემავალი V-VI სს. სამეფო აბანო**

**ჩასატარებელი სამუშაოების ჩამონათვალი და ხარჯთაღრიცხვა**

| №  | სამუშაოების ჩამონათვალი                                                                                                                           | განზომ. | რაოდენ. | ერთ.<br>ფასი | ჯამი |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|--------------|------|
| 1  | 2                                                                                                                                                 | 3       | 4       | 5            | 6    |
| 1  | აბრის მოწეობა 70*80 სმ                                                                                                                            | ცალი    | 1,0     |              |      |
| 2  | კედლებზე და აგურის იატაკზე მცენარეული საფარის მოცილება და შეწამვლა                                                                                | მ²      | 95,0    |              |      |
| 3  | აბანოს პერიმეტრზე მიწის მოჭრა არქეოლოგიური ზედამხედველობის ქვეშ. =87,6 მ. =2 მ. კ=0,15 მ. გატანა ურიკებით 30მ-ზე და გატანა 3 კმ-ზე.               | მ³      | 26,3    |              |      |
| 4  | საკანალიზაციო კოლექტორის გაწმენდა მიწისგანარქეოლოგიური ზედამხედველობის ქვეშ. =52,2 მ. =1,2 მ. კ=0,10 მ. გატანა ურიკებით 30მ-ზე და გატანა 3 კმ-ზე. | მ³      | 6,3     |              |      |
| 5  | საკანალიზაციო კოლექტორის სისტემის წყობის გადაწყობა ახალი გათლილი და ხელით დამუშავებული კირქვით 4,2*0,3=1,3 მ³                                     | მ²      | 4,2     |              |      |
| 6  | საკანალიზაციო კოლექტორის სისტემის ნაკლული წყობის შევსება ახალი გათლილი და ხელით დამუშავებული კირქვით 2,5*0,3                                      | მ²      | 2,5     |              |      |
| 7  | ქვიშა-ცემენტის დუღაბზე კონსერვირებული წყობის გადაწყობა ახალ სპეცკირდუღაბზე. – მარკირება, მოხსნა და გაწმენდა რკინის ჯაგრისით (ექსტერიერი)          | მ²      | 39,2    |              |      |
| 8  | ცემენტის ძველი კონსერვირებული წყობის გადაწყობა ახალ სპეცკირდუღაბზე. – მარკირება, მოხსნა და გაწმენდა რკინის ჯაგრისით (ინტერიერი)                   | მ²      | 46,2    |              |      |
| 9  | ნაკლული საფასადე წყობის შევსება ახალი გათლილი და ხელით დამუშავებული კირქვით (ექსტერიერი) 8,6*0,3                                                  | მ²      | 8,6     |              |      |
| 10 | გამორეცხილი წყობის ახალი კირხსნარით ამოგოზვა                                                                                                      | მ²      | 65,00   |              |      |
| 11 | ნაკლული საფასადე წყობის შევსება ახალი გათლილი და ხელით დამუშავებული კირქვით (ინტერიერი) 9,5*0,3                                                   | მ²      | 9,5     |              |      |

|    |                                                                                                                     |                |       |  |  |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------|--|--|
| 12 | საცეცხლე სექციებს შორის დამაკავშირებელი აგურის თაღების ნაკლული წყობის შევსება ქართული აგურით ჩ-30 სმ აგური 360 ცალი | მ <sup>2</sup> | 3,0   |  |  |
|    | <b>მდინარიდან არსებულ ტუალეტამდე წყლის მიწოდება</b>                                                                 |                |       |  |  |
| 1  | მიწის გათხრა ხელით 100*0,3*0,2                                                                                      | მ <sup>3</sup> | 6,0   |  |  |
| 2  | ელექტროსადენი 2*4 (სპილენძის)                                                                                       | გრძ,მ          | 120,0 |  |  |
| 3  | სადენის დამცავი გოფირებული მილის მოწყობა                                                                            | გრძ,მ          | 120,0 |  |  |
| 4  | ტუმბო h=5-33 q=0,6-2,2 მ3/სთ                                                                                        | ცალი           | 2,0   |  |  |
| 5  | რეზინის მილის მოწყობა დ-25მმ                                                                                        | გრძ,მ          | 120,0 |  |  |
| 6  | სამშენებლო მასალის ჩამოტვირთვა ხელით                                                                                | ტ.             | 75,0  |  |  |
| 7  | სამშენებლო ნაგვის გატანა 5-კმ-ზე                                                                                    | ტ.             | 50,0  |  |  |
|    | <b>სულ პირდაპირი ხარჯები</b>                                                                                        |                |       |  |  |
|    | <b>ზედნადები ხარჯები</b>                                                                                            | <b>%</b>       |       |  |  |
|    | <b>ჯამი</b>                                                                                                         |                |       |  |  |
|    | <b>გეგმიური დაგროვება:</b>                                                                                          | <b>%</b>       |       |  |  |
|    | <b>ჯამი</b>                                                                                                         |                |       |  |  |
|    | <b>სააგტორო ზედამხედველობა</b>                                                                                      | <b>2%</b>      |       |  |  |
|    | <b>ჯამი</b>                                                                                                         |                |       |  |  |
|    | <b>გაუთვალისწინებელი ხარჯები</b>                                                                                    | <b>5%</b>      |       |  |  |
|    | <b>სულ:</b>                                                                                                         |                |       |  |  |